

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет фінансів**

Кафедра фінансів імені Віктора Федосова

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Фінанси»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему « **Первинні публічні розміщення (IPO) на фондових біржах світу** »

здобувача Романчук Альони Костянтинівни

Науковий керівник: к. е. н. , доцент Щербина Артем Геннадійович

(підпис)

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з
атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: д. е. н., професор Буряченко А. Є.

(підпис)

Київ 2024

ВСТУП

Актуальність теми. Усім відомо, що зараз ми проживаємо еру капіталістів, тобто сучасна економіка кожної країни насамперед залежить від рівня підприємництва її нації. Тож одним з найважливіших факторів розвитку економіки є успішна та головне прибуткова діяльність компаній. Сучасне ведення бізнесу потребує постійного вдосконалення: потрібно не тільки виробити продукт, а ще й знати, як і де його правильно реалізувати. Бізнеси, які планують укорінитись та розвиватись у своїй ніші повинні постійно удосконалювати свої продукти, масштабувати свої потужності, аналізувати свої фінансові потоки, проводити великі маркетингові кампанії та аналізувати свою цільову аудиторію. Це все, зазвичай, вимагає велику кількість фінансових ресурсів, яких у стартапу поки немає. Тож, щоб залучити капітал для розвитку та розширення бізнесу, компанії використовують механізм первинних публічних розміщень своїх акцій на біржах (ІРО). Отже, дослідження цієї теми важливе для розуміння того, чому багато світових компаній ініціюють ІРО, що може бути корисним як для академічної спільноти, так і для професіоналів у сфері фінансів та інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Процедури виходу підприємств на фондовий ринок досліджували у своїх працях багато українських науковців, серед яких: Возна В.О. [2], яка вивчала концепції проведення первинного публічного розміщення акцій на світових фондових біржах, Демченко А. В. [3], який розглянув основні етапи проведення ІРО; Кутовий Т. В. [6] досліджував методи первинного розміщення акцій, їх переваги та недоліки;

Серед зарубіжних вчених-економістів досліджували сутнісні характеристики та механізм ІРО: І. Велш, Р. Геддес, Д. Дрейхо, Дж. Ріттер, Т. Лугран, К. Рідквіст, Р. Гільсон, Б. Блек, Б. Чодрі, Р. Мертон та ін.

Метою дослідження є розгляд теоретичних та правових положень первинного розміщення акцій підприємства, практичний аналіз проведення IPO компанією Pinterest Inc., оцінка її фінансового стану після виведення своїх акцій на фондовій біржі світу та переведення статусу на публічну компанію.

Поставлена мета дослідження вимагає необхідність вирішення наступних завдань:

- поглиблене вивчення теоретичних та правових аспектів теми про публічні розміщення акцій компанії;
- розгляд правового регулювання IPO у світі та Україні;
- дослідження факторів, що впливають на рішення компанії випустити свої акції на публічний ринок;
- аналіз прикладу успішного проведення IPO на прикладі компанії Pinterest Inc.;
- оцінка фінансового стану компанії Pinterest Inc. після процесу проведення IPO;
- розгляд недоліків та переваг, пов'язаних з процесом IPO;
- дослідження перспектив розвитку ринку IPO на фондових біржах світу.

Об'єкт дослідження – інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства.

Предмет дослідження – це теоретичні, методичні та практичні положення щодо первинного публічного розміщення акцій компанії на фондовій біржі.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження або досягнення поставленої у кваліфікаційній роботі мети, при цьому коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалося тим чи тим методом, або які результати отримані за їх допомогою.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Кваліфікаційна робота може мати як суто прикладне, так і теоретико-методичне значення. *Теоретико-методична значущість отриманих результатів* полягає в узагальненні існуючих напрацювань щодо процесу розміщення акцій компанії на

фондових біржах світу та виокремленні недоліків та переваг, пов'язаних з цим процесом. *Практична значущість отриманих результатів* полягає в аналізі фінансових результатів компанії після виходу її акцій на публічний ринок. Представлений аналіз фінансових показників компанії може бути використаний інвестором для аналізу фінансового стану компанії й для фундаментального аналізу загалом. Отримані результати кваліфікаційної роботи допоможуть інвестору розібратися, що таке IPO, чи варто брати у ньому участь, та як воно впливає загалом на компанію.

Інформаційну основу дослідження становлять офіційні фінансові звіти компанії, дані з офіційного сайту регулятора по цінних паперах в США Security exchange commission (SEC), фінансові показники компанії з сайту yahoo finance, мультиплікатори компанії з сайту finviz, праці зарубіжних та вітчизняних науковців, періодичні видання журналу «Investory news», консалтингової компанії «Парето», статті «Freedom Broker», навчальний матеріал академії «Freedom Capital» та ресурси мережі Інтернет.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПЕРВИННОГО РОЗМІЩЕННЯ АКЦІЙ НА ФОНДОВИХ БІРЖАХ (ІРО)

оняття та особливості проведення первинних публічних розміщень (ІРО)

Первинне публічне розміщення акцій (Initial public offering, ІРО) – це перший публічний продаж цінних паперів, а саме акцій приватної компанії на біржі. Тобто це «вихід» компанії на біржу.

Возна В. О. в своїй праці пише, що ІРО – це розміщення серед інвесторів акцій публічного акціонерного товариства, при якому пропозиція акцій адресована більш ніж 100 фізичним та/або юридичним особам, крім акціонерів товариства, і при цьому існуючі акціонери емітента не мають переважного права на придбання розміщуваних акцій [1].

До первинного публічного розміщення своїх акцій на фондовій біржі компанія є приватною. Її інвестуванням займається вузьке коло інвесторів, включаючи акціонерів, засновників, можливо друзів та сім'ю, або ангельських інвесторів. Коли компанія-стартап досягає етапу зрілості або ж просто етапу зростання, вона починає показувати світу свою зацікавленість випуску своїх акцій на біржу.

Зазвичай, такий етап зростання відбувається, коли компанія-стартап досягає ринкової оцінки вартості в розмірі понад 1 млрд доларів США. У економіці таку компанію називають терміном Unicorn (у перекладі з англ. – єдиноріг).

Варто зазначити, що важливу роль у глобальній економіці та для ринку ІРО відіграють світові фондові центри. Фондова біржа – це місце, що забезпечує можливість здійснювати операції з різними фінансовими інструментами. Ці торгові майданчики є основними індикаторами економічної ситуації в цілому світі. Раніше

такі торгові платформи розміщувалися у фізичних будинках, згодом інтернет-можливості дозволили їм працювати онлайн.

Тож варто розглянути найбільші фондові центри світу, проаналізувати їхні характеристики та вплив на глобальний ринок IPO.

Нью-Йоркська фондова біржа (New York Stock Exchange, NYSE) – велика торгова платформа з великим оборотом, заснована у 1792 році. Місце, де відбувається до 60% всіх угод з цінними паперами у світі. Вона є найбільшою фондовою біржою світу за ринковою капіталізацією лістингових компаній. Розташована на Уолл-стріт, у Нью-Йорку, є символом фінансової могутності США.

відома своїм аукціонним методом торгівлі та гібридною системою, яка поєднує електронну торгівлю з торгівлею в залі. Біржа обслуговує великі корпорації, включаючи багато світових лідерів у своїх галузях. Ринкова капіталізація лістингових компаній на NYSE перевищує 30 трильйонів доларів США.

є привабливою платформою для первинних публічних розміщень (IPO), завдяки своїй стабільності, ліквідності та високому рівню довіри інвесторів. Багато найбільших світових IPO, включаючи Alibaba та Uber, були проведені саме на цій біржі.

Біржа NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotation), у перекладі на укр. – *Національна асоціація дилерів з цінних паперів автоматизованих котирувань*. Була заснована у 1971 році і стала першою електронною біржою у світі. Вона є другою за величиною фондовою біржою США за ринковою капіталізацією.

NASDAQ спеціалізується на високотехнологічних компаніях, особливо з секторів технологій, біотехнологій та телекомунікацій. Завдяки своїй передовій електронній системі NASDAQ пропонує високу швидкість і ефективність торгівлі.

є привабливою платформою для технологічних компаній, що шукають фінансування через IPO. Серед відомих компаній, що пройшли IPO на NASDAQ є такі гіганти як:

Лондонська фондова біржа (London Stock Exchange, LSE). Заснована у 1801 році, є однією з найстаріших та найвпливовіших фондових бірж світу. Розташована у Лондоні, Великобританія, є важливим фінансовим центром Європи.

LSE обслуговує широкий спектр компаній, від великих міжнародних корпорацій до дрібних та середніх підприємств. Пропонує широкий спектр послуг, включаючи лістинг, торгівлю та кліринг. Відома своєю прозорістю та ефективністю.

LSE є популярною платформою для європейських та міжнародних компаній, що бажають здійснити IPO. Вона забезпечує високу ліквідність та доступ до великої бази інвесторів. Зокрема, багато енергетичних та фінансових компаній обирають LSE для своїх IPO.

Шанхайська фондова біржа (Shanghai Stock Exchange, SSE). Була відновлена у 1990 році після кількох десятиліть перерви, і швидко стала однією з найбільших фондових бірж світу. Розташована в Шанхаї, Китай.

S

S

E

обслуговує великий внутрішній ринок Китаю, IPO-ринок і розширює. Біржа відомою завдяки фінансовим інструментам, що дозволяють приваблювати активні інвестори та забезпечувати високий рівень ліквідності для нових розміщень.

Гонконгська фондова біржа (Hong Kong Exchanges, HKEX) є однією з провідних бірж Азії, заснована у 1891 році. Розташована в Гонконзі, слугує містком між азійськими ринками та рештою світу.

H

K

E

X HKEX є популярним місцем для IPO як для китайських, так і для міжнародних компаній, що працюють в азіатському регіоні. Біржа забезпечує високу ліквідність в Азіатсько-Тихоокеанський регіон. Біржа відома своєю стабільністю, прозорістю та ефективністю торгівлі.

та доступ до великої бази інвесторів, що робить її привабливою для великих та середніх IPO.

Токійська фондова біржа (Tokyo Stock Exchange, TSE) входить до рейтингу найбільших торгових майданчиків світу і є першою за величиною капіталізації фондового ринку Азії. Створена у 1978 році і є найпотужнішою в Японії. Понад 3,5 тис. компаній із різних галузей торгують своїми акціями на платформі. Серед найвідоміших варто виділити автомобільні концерни, такі як: Honda, Mazda, Toyota.

Фондова біржа Торонто (Toronto Stock Exchange, TSX) – найбільший канадський торговий майданчик, заснований у 1852 році. На ньому торгуються акції близько 1,5 тис. компаній, зокрема великі комерційні банки Канади: Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC), Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia та Toronto-Dominion Bank. Чималу частку представлених на платформі компаній становлять організації видобувного сектора.

Національна фондова біржа Індії (National Stock Exchange of India, NSE). Провідний торговий майданчик в Індії, заснований у 1993 році за наказом уряду країни. Розташований в Мумбаї, штат Махараштра.

У своїй статті автор Кент Тун на сайті etf.com, виділяє 5 найбільших фондових ентрів у світі за капіталізацією на березень 2023 року (див. рис. 1.1).

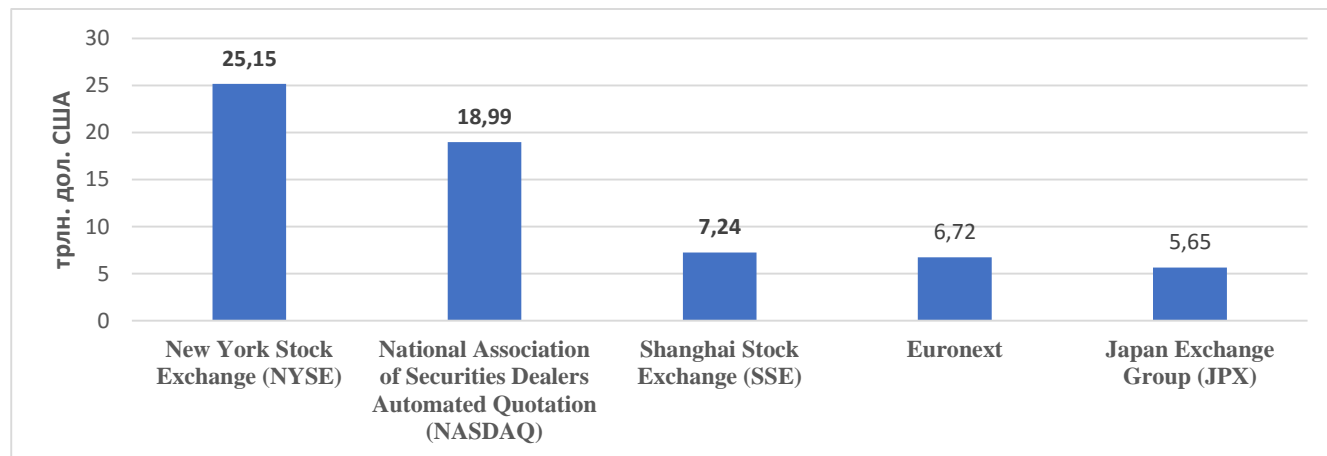

Рисунок 1.1 – Рейтинг фондових бірж за капіталізацією (трлн. дол. США)

Джерело: складено на основі [26]

Найбільші фондові центри світу відіграють ключову роль у глобальній економіці, забезпечуючи платформу для торгівлі цінними паперами та залучення капіталу через IPO. Нью-Йоркська фондова біржа, NASDAQ, Лондонська фондова біржа, Шанхайська та Гонконгська фондові біржі є лідерами у цій галузі, кожна з яких має свої унікальні особливості та вплив на IPO. Розуміння характеристик та ролі цих центрів є важливим для аналізу глобальних фінансових центрів та планування стратегій залучення капіталу для компанії.

Тож, знаючи найбільші провідні фондові центри в світі, можна проаналізувати особливості процесу проведення первинних публічних розміщень акцій компанії на прикладі американської системи, оскільки американська економіка на сьогоднішній день є найбільш впливовою.

Первинне публічне розміщення (IPO) – це важливий крок у розвитку компанії, оскільки воно допомагає їй залучити додаткові фінансові ресурси для розширення бізнесу та реалізації стратегічних цілей.

Процес здійснення первинного публічного розміщення акцій компанії на фондовій біржі проходить чимало етапів. Іванна Антонюк, засновниця академії «Capital» описує, що цей процес проходить 9 стадій [2], як це показано на рис. 1.2.

Як правило, компанії починають готуватися до ведення діяльності як публічна компанія задовго до початку процесу IPO. Залежно від готовності компанії процедура може тривати від 4 до 12 місяців та більше.

Попередня підготовка – це перший та один з ключових факторів успішного виходу на фондову біржу, що дає компанії гарантію того, що цей процес пройде гладко та ефективно. Це перший етап проведення IPO.

Другий етап – це ухвалення рішення про проведення IPO. Спочатку, він буде ухвалений комісією з цінних паперів за запитом компанії, наприклад, у США – це SEC. Тому що саме комісія вирішує, хто може виходити на біржу. Після ухвалення

рішення від комісії вже офіційно ухвалюється рішення акціонерами компанії про розміщення акцій.

Рисунок 1.2 – Процес проведення IPO

Джерело: складено на основі [2]

Третій етап – це формування команди для проведення IPO.

Основними учасниками процесу є:

- Андеррайтер. Зазвичай це інвестиційні банки, які підтверджують надійність підприємства. Вони допомагають їм з підготовкою до IPO, включаючи визначення ціни акції, розробку проспекту та забезпечення потрібних регуляторних документів.
- Акціонери компанії-емітента.
- Менеджмент компанії-емітента.
- Коменеджери.
- Юридичні консультанти.
- Аудитори.

- Фінансові консультанти.
- PR-агенство.

Усі учасники команди будуть працювати для того, аби максимально ефективно провести вихід компанії на біржу.

Четвертий етап – процес підготовки проспекту. На цій стадії компанія-емітент, спільно з фахівцями андеррайтера та іншими консультантами, готує проєкт проспекту емісії – документ, що містить інформацію, необхідну інвесторам для ухвалення аргументованого та обґрунтованого рішення про здійснення інвестицій. Він описує всю діяльність компанії, скільки акцій вона планує випустити і по якій ціні, усі фінансові складові компанії. Це так зване «велике досьє» на компанію. Цей проспект переконує інвестора, чому саме в цю компанію потрібно заінвестувати свої кошти.

П

– це процедура ретельного дослідження діяльності компанії та бізнесу з метою висвідчення в тому, що відомості, які розкриваються в проспекті, не містять неточностей, двозначного тлумачення, спотворень або недоглядів. Це здійснюється комісією з цінних паперів та бірж США або іншими комісіями, в залежності від того, на яку біржу компанія публікується, або ж певними незалежними комісіями. Це додаткова перевірка компанії, яка набагато суворіша, ніж навіть податкова перевірка, скільки вона буде переглядатися абсолютно все. Саме цей етап є одним з найдовших у процесі IPO. Складність та період перевірки залежить від величини бізнесу та його структури.

Шостий етап – маркетинг. Це проведення цілої серії інформаційних та публічних заходів та презентацій, спрямованих на виявлення та фіксацію інтересу потенційних інвесторів до акцій компанії, що пропонуються на публічний продаж.

Проводиться Road Show – численні презентації перед аудиторією потенційних інвесторів (банків, інвестиційних фондів, приватних інвесторів з великим капіталом) у різних містах чи країнах, а також в Інтернеті.

о
в
е

Сьомий етап – допуск цінних паперів до торгів. Проводиться після ухвалення всіх рішень, перевірки компанії, й коли сама біржа дала дозвіл на розміщення на ній акцій. Розміщення відбувається достатньо швидко, адже інвестори вже знайдені, все перевірено.

Восьмий етап – період очікування. Біржа озвучує компанії дату, коли саме буде відбуватися розміщення її акцій, тобто IPO.

Дев'ятий етап – проведення торгів цінними паперами. Це безпосереднє розміщення випущених цінних паперів серед інвесторів. Успіх багато в чому залежить від якості проведення всіх попередніх підготовчих стадій, а особливо від правильно проведеного маркетингу.

Після проведення IPO компанія повинна регулярно звітувати про свої фінансові результати та ведення бізнесу з метою забезпечення довіри інвесторів. На офіційному сайті комісії з цінних паперів та фондових бірж SEC, наприклад в США, повинні з'являтися звіти після кожного кварталу, а також річні. Формою «10-K» позначають річний звіт (annual report) та формою 10-Q – квартальний звіт (quarterly). У звітах компанія має розкрити дуже багато інформації, зокрема: свою стратегію ведення бізнесу; розказати про свої цінності, які вона наслідує; вказати керівників, ринку збуту, продукти, які приносять найбільшу виручку; показати звіт про доходи та витрати, баланс, звіт про рух грошових потоків і т. д.

Підготовка до виходу на публічний ринок вимагає не тільки багато часу, а й багато фінансових ресурсів. За деякими даними, витрати на проведення IPO сягають мінімум 1 млн. доларів США. Вони включають послуги андерайтера, організацію торгів, маркетинг, вартість розміщення акцій. Точна сума залежить від розмірів бізнесу. Тому Initial public offering підходить компаніям з високою капіталізацією та стабільним прибутком. Маленьке підприємство процес скоріше розорить або не принесе потрібних інвестицій.

Ці елементи складають основу світової практики процесу проведення публічного розміщення акцій, який є важливим кроком для компаній, що прагнуть залучити капітал для свого розвитку та росту.

правове регулювання IPO у світі та Україні, та фактори, що впливають на рішення про його проведення

У світі проведення первинних публічних розміщень (IPO) супроводжується комплексним правовим регулюванням з метою забезпечення ефективності, прозорості та захисту інвесторів. Правове середовище визначається національним законодавством, регуляторними органами та міжнародними стандартами, які регулюють проведення та функціонування фінансових ринків. Процес IPO регулюється різними правовими актами і нормативними вимогами, які відрізняються залежно від юрисдикції. Мета цього розділу – розглянути основні аспекти правового регулювання IPO в різних країнах, зосереджуючись на ключових ринках, таких як Сполучені Штати, Європейський Союз, Китай та інші значущі фінансові центри. А також розглянути правове регулювання IPO в Україні.

У Сполучених Штатах Америки правове регулювання проведення IPO базується на законодавчих актах, зокрема Законі про цінні папери 1933 року (Securities Act of 1933), який встановлює вимоги до реєстрації нових цінних паперів [3], та Законі про фондові біржі 1934 року (Securities Exchange Act of 1934) [4].

Основні вимоги:

- *Реєстраційна заява (Form S-1)*. Компанія, що планує IPO, повинна подати реєстраційну заяву, яка включає детальну інформацію про фінансовий стан, управління компанією, використання залучених коштів та іншу значущу інформацію.

- *Проспект емісії.* Частина реєстраційної заяви, яка надається інвесторам і містить інформацію про ризики, фінансові показники та плани компанії.

- *Правила розкриття інформації.* Вимагається забезпечити точність і повноту розкритої інформації, щоб інвестори могли приймати обґрунтовані рішення.

Закон про цінні папери 1933 року часто ще називають законом про «правду в цінних паперах», бо він має дві основні цілі:

- вимагати, щоб інвестори отримували фінансову та іншу важливу інформацію щодо цінних паперів, які пропонуються для публічного продажу;
- заборонити обман, введення в оману та інше шахрайство при продажу цінних паперів.

Закон про біржі цінних паперів 1934 року регулює вторинні фінансові ринки з метою забезпечення прозорого та справедливого середовища для інвесторів. Він забороняє шахрайські дії, такі як інсайдерська торгівля, і гарантує, що публічні компанії повинні розкривати важливу інформацію поточним і потенційним акціонерам.

Також ці акти встановлюють обов'язки щодо реєстрації, дискурсу та розкриття інформації. Крім того, Комісія з цінних паперів та бірж (Securities and Exchange) виконує ключову роль у регулюванні та нагляді за проведенням IPO, здійснюючи перевірку та схвалення реєстраційних заявок, а також контроль за дотриманням обов'язкових вимог щодо розкриття інформації. SEC позиціонує себе як захисник прав інвесторів.

У Європейському Союзі правове регулювання проведення IPO базується на ряді директив та регламентів, які стандартизують процедури видачі та реєстрації цінних паперів, а також встановлюють правила щодо розкриття інформації та обов'язки щодо інформування інвесторів. Наприклад, Директива про розкриття, що стосується публічних пропозицій цінних паперів (Prospectus Directive) [5] регулює вимоги до проспекту та інформаційної політики компаній, які планують провести IPO на ринках ЄС.

Китайський ринок IPO регулюється комісією з регулювання цінних паперів Китаю (CSRC). Процес у Китаї значною мірою централізований і піддається жорсткому контролю з боку державних органів.

Основні вимоги:

- Усі IPO мають бути затверджені CSRC, що включає перевірку фінансової стійкості, законності діяльності та відповідності компанії встановленим стандартам.
- Проспект емісії. Компанії зобов'язані подавати детальну інформацію про свою діяльність, фінансовий стан, ризики та інші суттєві аспекти.
- Квоти та обмеження. Існують квоти на кількість IPO, які можуть бути проведені в певний період, що контролюється урядом.

У Японії процес IPO регулюється Агенством фінансових послуг Японії (FSA). Основні вимоги включають подання реєстраційної заяви та проспекту емісії, а також дотримання правил Токійської фондової біржі.

У Канаді регулювання IPO здійснюється на провінційному рівні. Основними регуляторами є Комісії з цінних паперів провінцій, такі як Ontario Securities . Вимоги включають подання проспекту емісії та відповідність національним інструментам, які регулюють ринок цінних паперів.

Міжнародні стандарти та практики. Поза національним законодавством та регулюванням, існують також міжнародні стандарти та практики, які впливають на едення IPO у світі. Наприклад, Міжнародна організація комісій з цінних паперів розробляє рекомендації та стандарти щодо дискурсу та розкриття інформації для емітентів цінних паперів, що мають на меті забезпечити гармонізацію та високий рівень захисту інвесторів на міжнародному рівні.

Процес первинного розміщення акцій в Україні регулюється кількома ключовими законодавчими актами, основними з яких є:

акон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки».

акон України «Про акціонерні товариства».

останови та нормативно-правові акти Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» є основоположним актом, що регулює випуск та обіг цінних паперів. Він встановлює основні вимоги щодо емісії, обов'язкове розкриття інформації емітентами та порядок здійснення діяльності фондового ринку.

Основні положення:

- Компанія, що планує провести IPO повинна зареєструвати емісію акцій у НКЦПФР.

- Проспект емісії. Емітент зобов'язаний підготувати проспект емісії, який містить детальну інформацію про компанію, фінансовий стан, ризики, умови розміщення акцій.

- Розкриття інформації про фінансові результати, істотні події, власників великих пакетів акцій та інші важливі аспекти діяльності емітента.

Закон України «Про акціонерні товариства» регулює створення, діяльність та припинення акціонерних товариств, встановлюючи правові рамки для їх функціонування.

Основні положення:

- Види акціонерних товариств. Закон розрізняє публічні та приватні акціонерні товариства, з різними вимогами до розкриття інформації та звітності.

- Реєстрація випуску акцій – для публічного розміщення товариство повинно зареєструвати випуск акцій в НКЦПФР.

- Корпоративне управління. Закон регулює питання корпоративного управління, права акціонерів та проведення загальних зборів акціонерів.

У Законі України Про ринки капіталу та організовані товарні ринки у статті №97 описано правила щодо публічної пропозиції цінних паперів, а у статті №97 наведено вимоги щодо оформлення проспекту емісії. Також у законі міститься

інформація про розкриття інформації, що міститься у проспекті та положення про здійснення публічної пропозиції у процесі емісії [7].

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) відіграє ключову роль у нагляді та регулюванні фінансових ринків, зокрема щодо проведення IPO. Вона встановлює вимоги до проспектів, контролює дотримання законодавства щодо розкриття інформації та надає рекомендації щодо стандартів корпоративного управління, забезпечує захист прав інвесторів.

Законодавство України також передбачає роль аудиторських фірм, які здійснюють перевірку фінансової звітності та фінансових показників компаній, що планують провести IPO, для забезпечення достовірності та надійності інформації, наданої інвесторам.

Законодавчі та регуляторні ініціативи, спрямовані на удосконалення правового середовища для проведення IPO в Україні, включають у себе розробку та впровадження нових нормативних актів, а також підвищення рівня прозорості та захисту прав інвесторів.

Але в Україні немає достатньо розвинутого фондового ринку для зацікавленості українських компаній проводити первинне розміщення. Насамперед це спричинено низкою проблем в правовому регулюванні, серед яких:

- *Недостатня гармонізація з міжнародними стандартами.* Українське законодавство не має чітких положень щодо IPO та не завжди відповідає міжнародним стандартам та рекомендаціям, що створює перешкоди для міжнародного інвесторського співробітництва та знижує конкурентоспроможність українських компаній на світовому ринку.

- *Недостатня прозорість правил інформаційного розкриття.* Нерідко виникають проблеми з непослідовністю та неоднозначністю правил щодо обов'язкового розкриття інформації в проспектах та звітах компаній, що може викликати недовіру інвесторів і обмежувати доступ до капіталу.

- *Відсутність ефективного механізму контролю та нагляду за дотриманням законодавства.* Недостатня ефективність системи нагляду та контролю за дотриманням правил IPO може спричинити ризики для інвесторів та підірвати довіру до фінансових ринків.

- *Неякісне корпоративне управління та недостатня відкритість компаній.* Недоліки в системі корпоративного управління та низький рівень відкритості та прозорості діяльності компаній можуть впливати на інтерес інвесторів до українських

- *Політична нестабільність та ризикованість економічного середовища.* Це може вплинути на успішність та стабільність IPO, зокрема через зміни у законодавстві та регулятивному середовищі.

Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу та співпраці з урядом, регуляторними органами, компаніями та інвесторами з метою удосконалення правового середовища для проведення IPO в Україні.

Усім відомо, що інвестори вкладають свої кошти у те, що розуміють і можуть прогнозувати. А політична нестабільність України, високий рівень тіньової економіки, корупції, не можуть забезпечувати відкритість та прозорість для інвесторів, тому в нас і не розвинений ринок IPO.

Саме тому українські компанії не дуже прагнуть публікуватися на світових фондових біржах, адже це дуже складний процес, який вимагає не тільки повної відкритості й прозорості, а ще й підтримки та заохочення від державних урядових структур, належного правового регулювання. Оскільки розвинутий підприємницький сектор держави свідчить про її ефективну систему управління, рівень розвитку економіки, то для держави дуже важливо підтримувати бізнес та створювати найкращі умови для його розвитку та процвітання. На жаль, на сьогодні ми поки що не маємо відповідної підтримки від держави.

Тому дуже маленьку кількість українських підприємств можна знайти на європейських та міжнародних біржах. Але є компанії, які доводять, що це можливо.

Аналізуючи досвід виходу українських компаній на міжнародний фондовий ринок, можна стверджувати, що наші компанії зазвичай обирали європейські фондові центри для публікації своїх первинних розміщень, серед них: Варшавська фондова біржа ліберальними та можливими в реалізації для українських компаній.

Українські компанії, які розмістили свої акції на іноземних фондових біржах можна переглянути у табл. 1.1 [8].

Варто також зазначити, що українське законодавство висуває певні вимоги щодо необхідності дотримання вимог українського корпоративного права, які не дозволяють товариствам застосувати в повній мірі кодекси корпоративного управління, рекомендовані іноземними біржами. Тому українські компанії залучають фінансування на іноземних фондових ринках із використанням глобальних депозитарних розписок або за допомогою розміщення іноземних акцій іноземного холдингу на іноземній фондовій біржі.

У цілому, правове регулювання проведення первинних публічних розміщень у світі є складним та різноманітним. Воно базується на національному законодавстві, міжнародних стандартах та практиках, а також регуляторному нагляді, який забезпечує прозорість, стабільність та довіру на фінансових ринках.

Навіщо ж компаніям виходити на публічний ринок, адже залишатися приватною набагато легше. Це не вимагає багато фінансових ресурсів, розсекречення своїх методів управління або ж опублікування фінансової звітності. Але залишатися приватно – це дорівнює залишатися в тіні й спокійно працювати. Це також безпрограшний варіант, й він завжди працює, але багатьох засновників та власників такий шлях не влаштовує. Вони ризикують і ставлять на карту все, заради масштабування, розвитку, впізнаваності їхнього бренду.

Таблиця 1.1. – Українські компанії, які розмістили свої акції на іноземних фондових біржах

Компанія	Галузь	Рік IPO	Компанія	Галузь	Рік IPO
Лондонська фондова біржа			Варшавська фондова біржа		
Ukrproduct	С/г	2005	Industrial Milk Company	С/г	2011
Cardinal Resources	Хімічна промисловість	2005	Coal Energy	Промисловість	2011
XXI Century	Інвестування	2005	KDM Shipping	Суднобудівництво	2012
Landkom International	С/г	2007	Франкфуртська фондова біржа		
KDD	Нерухомість	2007	Forum Bank	Банки	2005
Ferrexpro AG	Промисловість	2007	Galnaftogaz	Нафта та газ	2005
DUPD	Інвестування	2007	Furshet	Торгівля	2006
AISI Realty	Інвестування	2007	Nadra Bank	Банки	2006
Regal Petroleum	Нафта та газ	2008	LuAZ	Автомобільне будування	2006
MHP	С/г	2008	UkrRos	С/г	2007
Cadogan Petroleum	Нафта та газ	2008	TMM	Будівництво	2007
Avangardco	С/г	2010	TKS Management	Інвестування	2007
Варшавська фондова біржа			Land West	С/г	2007
Astarta	С/г	2006	Darnytsia	Фармацевтика	2007
Kernel	С/г	2007	Dacor	Послуги	2007
Sadovaya Group	Вугільна промисловість	2010	Creativ Group	С/г	2007
Milkiland	С/г	2010	VK Development	Інвестування	2008
Agroton	С/г	2010	United Media Holding	Послуги	2008
Westa ISIC S.A.	Промисловість	2011	Sintal Agriculture	С/г	2008
Ovostar Union	С/г	2011	Mriya Agro Holding	С/г	2008
KSG Agro	С/г	2011	Agricole	Банки	2008

Джерело: запозичено автором за даними [8]

Тож рішення про проведення первинного публічного розміщення акцій компанії є дуже складним, і на думку російських вчених Я.М. Міркіна та С. В. Лосева, яких цитує у своїй публікації М.В. Соколов, воно переслідує дві цілі – фінансові та не фінансові [9].

До фінансових цілей IPO належать:

- *Залучення капіталу* – це основна мета всіх компаній. Забезпечення капіталізації підприємства, достатньої для реалізації стратегічних планів, фінансування різних видів діяльності, розширення бізнесу, досліджень та розробки, або ж для погашення боргів. Також це можливість отримання додаткового емісійного доходу у випадку зростання курсової ціни акцій.

- *Оптимізація ліквідного стану підприємства в коротко- та довгостроковому часовому періоді.* У короткостроковому горизонті кошти, які були залучені з допомогою IPO допомагають покрити короткостроковий дефіцит грошових ресурсів, необхідних для фінансування обігових коштів у необхідному для компанії обсязі.

У довгостроковому періоді – кошти, залучені під час IPO перекривають довгостроковий дефіцит коштів, необхідних для фінансування капіталовмістких проєктів. IPO не тільки прямо впливає на ліквідність підприємства, а й несе опосередкований вплив, що полягає у розширенні доступу до кредитних ресурсів, можливостей інструментарію залучення коштів (кредитування під заставу акцій, емісія конвертованих облігацій), зменшенні вартості кредитних ресурсів, за рахунок того, що ризик кредитування публічних компаній менший, ніж приватних.

До нефінансових цілей, які переслідують компанії, належать:

- *Підвищення профілю компанії.* Після IPO компанія отримує більше уваги від інвесторів, аналітиків та ЗМІ. Це може покращити репутацію компанії, підвищивши її профіль та зробити її привабливішою для клієнтів і партнерів.

- *Підвищення конкурентоспроможності підприємства.* За допомогою спрямування залучених коштів на розвиток нових напрямків бізнесу, його реструктурування, реконструкцію або модернізацію виробництва, започаткування інноваційних видів діяльності.

- *Підвищення транспарентності діяльності підприємства та його позиціонування як публічного інституту.* IPO підтверджує, що корпоративне

управління у компанії відповідає високому стандарту, компанією досягнуто прозорості і вона має довгострокову стратегію розвитку бізнесу.

- *Оптимізація структури акціонерів-власників.* Уже існуючі акціонери компанії отримують можливість продати повний пакет акцій або його частину, який їм належать, і таким чином капіталізувати очікувані майбутні доходи компанії. Одночасно компанія має змогу залучити нових акціонерів, у яких вона зацікавлена в плані стратегічної співпраці, розширення географії, зокрема залучення іноземного капіталу.

- *Посилення економічної безпеки власників компанії.* Наявність значної кількості іноземних інвесторів дає змогу захистити компанію від недружніх поглинань, протиправних дій щодо зміни власників, тобто рейдерства.

- *Розвиток та масштабування особистого бренду компанії.* Проведення IPO може забезпечити значну медійну увагу до компанії, оскільки цей процес включає публікування у мас-медіа та фінансових виданнях. Це створює унікальну можливість для компанії залучити увагу широкого загалу та підвищити свою видимість.

- *Залучення талановитого персоналу.* Успішне проведення IPO може позитивно вплинути на імідж компанії як стабільного та перспективного роботодавця. Це може зробити її привабливішою для потенційних кандидатів та стимулювати їхній інтерес до працевлаштування в компанії. Також IPO може стати сприятливим фактором для залучення висококваліфікованих керівників та експертів, які мають досвід у роботі з публічними компаніями та готові приєднатися до проектів з розвитку компанії.

Отже, фактори, які впливають на рішення компанії щодо проведення IPO можна поділити на 2 категорії: фінансові (залучення додаткового капіталу для стратегічного розвитку) та не фінансові (підвищення профілю компанії, що зможе покращити її репутацію серед інвесторів та клієнтів). Але разом всі ці фактори об'єднуються в єдину мету – масштабування компанії та збільшення капіталізації.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ ПРОВЕДЕННЯ IPO КОМПАНІЄЮ

.1 Досвід успішного проведення процесу IPO (на прикладі компанії Pinterest Inc.)

Pinterest – це система візуальних відкриттів для пошуку ідей, таких як рецепти, натхнення для дому, стилю тощо. Тобто це соціальна мережа, яка допомагає користувачам зберігати та обмінюватися ідеями за допомогою віртуальних дошок. Користувачі можуть збирати картинки, відео та інші вмістові елементи на своїх дошках за різними темами, наприклад: мода, природа, кулінарія, дизайн та багато іншого.

Компанія входить до сектору комунікацій та зв'язку, а саме до підсектору інтернет-контенту та інформації. Компанія Pinterest працює за системою надання інтернет-послуг в застосунку, може надавати підписки.

Місія компанії – дати кожному натхнення життя, яке вони люблять [10, с. 8].

Бізнес-модель компанії Pinterest полягає в тому, що основний дохід вона отримує від реклами, надаючи рекламні послуги брендам й компаніям, таким чином допомагаючи їм просувати свої продукти та послуги на платформі.

Конкурентами компанії в її ніші є в першу чергу інтернет-компанії, які є інструментами пошуку, медіа (соціальні мережі, стрічки новин). Серед них найбільш відомими є: Amazon, Meta (включаючи Facebook та Instagram), Google, Snap, TikTok та Twitter. Багато з цих компаній мають значно більші фінансові та людські ресурси. Також стикається з конкуренцією з боку менших компаній, таких як Allrecipes та , які пропонують користувачам цікавий контент та комерційні можливості за допомогою подібних технологій або продуктів [10, с. 10].

Загалом, Pinterest має великий потенціал зростання, враховуючи поширення його впливу як в США, та і в інших країнах. Компанія продовжує розвивати нові функції та інструменти для полегшення взаємодії користувачів та рекламодавців. Тож Pinterest привертає увагу інвесторів як потенційно перспективна компанія у сфері соціальних мереж.

Спочатку Pinterest було створено у 2008 році під назвою Cold Brew Labs Inc, а у квітні 2012 року змінили назву на Pinterest Inc. Засновниками компанії стали американці Бен Зільберман, Еван Шарп та Пол Скіарра. Спочатку платформа не мала великого успіху. Зільберман особисто писав першим 5000 користувачам і пропонував свій номер телефону для зворотнього зв'язку.

Платформа почала набирати популярність завдяки концепції «пінів» та «дошок», що дозволяли користувачам зберігати та організовувати зображення за темами. Застосунок почав набирати популярність лише у 2011-2012 роках, коли у нього вже були мільйони користувачів.

Щодо фінансування компанії, то у серпні 2011 року Pinterest залучила 10 мільйонів доларів США від інвесторів, серед яких й Bessemer Venture Partners. У наступні роки компанія залучала більше інвестицій, що дозволило їй швидко зростати та вдосконалювати свою платформу.

Згодом Pinterest почала активно розширюватися на міжнародні ринки, додаючи підтримку нових мов та локалізуючи свій контент.

У 2018 році компанія Pinterest, уже будучи популярною платформою, вирішує розвиватися та ще гучніше про себе заявити, ухвалюючи рішення стати публічною, тобто розмістити свої акції на біржі. Підготовка до IPO тривала близько року.

Перш ніж приступити до проведення IPO, компанія ретельно розробила свою стратегію, включаючи оцінку фінансового стану компанії, визначення цілей залучення капіталу та визначення потенційного інтересу від інвесторів.

Компанія Pinterest позиціонує себе як «компанія, що швидко розвивається», ці положення визначено в розділі 2 (а) в Законі про цінні папери 1933 року, тож на

компанію поширюватимуться обмежені вимоги щодо звітності публічних компаній

22 березня 2019 року Pinterest подала свої документи на IPO (Preliminary Prospectus, form s-1 Registration statement under The securities act of 1933) до Комісії з цінних паперів та бірж США (SEC). У цих документах, за правилами, вказала фінансову інформацію про компанію, її діяльність та плани на майбутнє [11].

До команди андерайтерів увійшли відомі американські банки, серед яких представниками є Goldman Sachs & Co. LLC, J.P. Morgan Securities LLC та Allen & Company LLC. Також компанія Pinterest уклала угоду з андерайтерами щодо акцій класу А. Відповідно до певних умов кожен андерайтер погодився придбати певну кількість акцій [11, с.177].

Акції, продані андерайтерами громадськості, спочатку будуть пропонуватися за ціною первинного публічного розміщення, зазначеною на титульній сторінці цього проспекту. Будь-які акції, продані андерайтерами торговцям цінними паперами, можуть бути продані зі знижкою від початкової ціни публічного розміщення. Після первинного розміщення акцій представники можуть змінити ціну розміщення та інші умови продажу. Пропозиція акцій андерайтером підлягає отриманню та прийняттю, а також право андерайтерів відхилити будь-яке замовлення повністю або частково [11,

До розміщення акцій публічного ринку не було. Ціна початкового публічного розміщення була обговорена між компанією та представниками. Серед факторів, які слід враховувати при визначенні ціни початкового публічного розміщення акцій, окрім переважаючих ринкових умов, будуть попередні показники компанії, оцінки бізнес-потенціалу та перспектив прибутку, оцінка керівництва та розгляд факторів, пов'язані з ринковою оцінкою компаній у пов'язаних бізнесах [11, с.178].

Тож згодом компанія Pinterest подала заявку на розміщення звичайних акцій класу А на Нью-Йоркській фондовій біржі (New York Stock Exchange, NYSE) під символом (тікером) «PINS».

17 квітня 2019 року Pinterest Inc. анонсувала ціну IPO на звичайну акцію класу А, вона становила 19 доларів США. Компанія запропонувала 75 000 000 своїх звичайних акцій класу А, а також додаткові 11 250 000 акцій, які андеррайтери мають право придбати [12].

квітня 2019 року відбувся перший день торгів акціями Pinterest на Нью-Йоркській фондовій біржі (New York Stock Exchange, NYSE) серед інвесторів.

За результатами IPO Pinterest збрала близько 1,6 мільярда доларів США від своєї пропозиції. Після IPO компанія досягла оцінки в 12 мільярдів доларів (до того вона оцінювалася у 11 мільярдів) [13].

Після IPO ринкова ціна нових акцій може значно підвищитися або знизитися. Цей процес називається волатильність. Волатильність акцій може бути особливо високою в перші кілька місяців після IPO, і, як наслідок, також може бути потенційна короткострокова втрата прибутку для інвесторів.

Часто коливання ціни пов'язані із закінченням так званого періоду блокування — це час, протягом якого інсайдерам компанії, наприклад працівникам, заборонено продавати акції. (Згідно з проспектом емісії Pinterest, період блокування компанії становить 180 днів.)

Коли період блокування закінчується, інсайдери, як правило, продають свої акції, щоб отримати прибуток, іноді спричиняючи падіння курсу акцій або значні зміни ціни в процесі [13].

Ринкова капіталізація Pinterest (PINS) на травень 2024 року становить \$29,21 млрд. Це робить Pinterest 683-ю найдорожчою компанією у світі за ринковою капіталізацією, згідно з даними Companies market cap [20]. Ринкова капіталізація, яку зазвичай називають market cap, є загальною ринковою вартістю акцій компанії, що торгується на біржі, і зазвичай використовується для вимірювання вартості компанії.

За даними джерела сайту Companies market cap, ринкова капіталізація компанії зросла на 175%, що можна переглянути на рис. 2.1[20].

Таблиця 2.1 – Темпи приросту ринкової капіталізації Pinterest Inc. (млрд. дол. США) за 2019- травень 2024 рр.

Рік	Ринкова капіталізація, млрд. дол. США	Темпи приросту, %
2019	10,62	-
2020	40,73	284
2021	23,7	-42
2022	16,46	-31
2023	24,97	52
5 міс. 2024	29,21	17

Джерело: складено на основі [20]

Також на рисунку 2.1 можна переглянути та оцінити динаміку капіталізації кожного року.

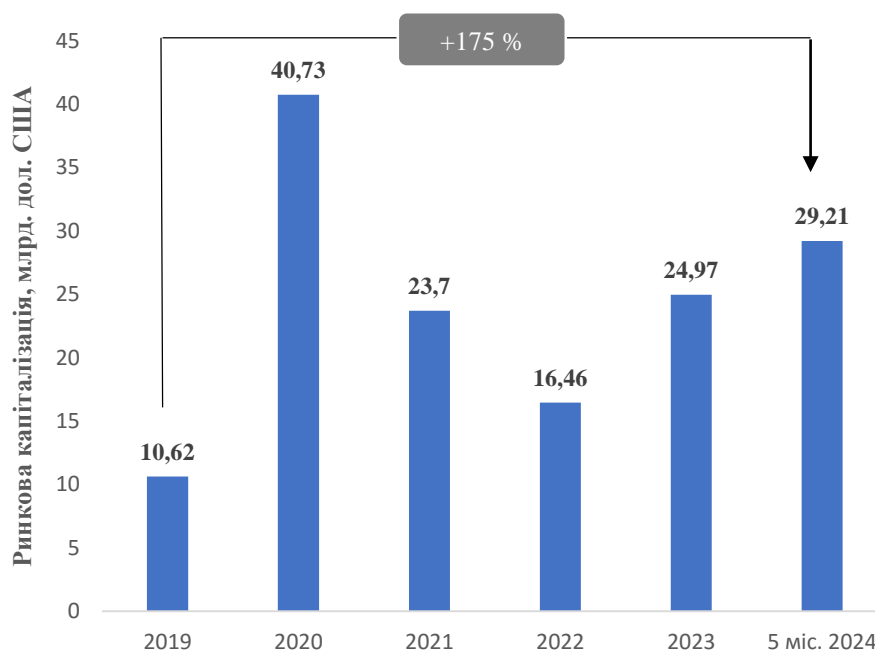

Рисунок 2.1 – Динаміка ринкової капіталізації Pinterest Inc. (млрд. дол. США) за 2019-травень 2024 рр.

Джерело: складено на основі [20]

Отже, за результатами IPO компанії Pinterest вдалося:

- залучити 1, 6 млрд. доларів США капіталу;
- досягти ринкової капіталізації на день IPO в 10 млрд. доларів США;

- на травень 2024 року досягнути капіталізації 29,1 млрд. доларів США;
- на травень 2024 року отримати ціну за акцію у розмірі 42,8 доларів США (на перший день IPO ціна становила 19 доларів) [18];
- досягти приросту ціни за період у проміжку 18 квітня 2019- 18 квітня 2024 у
- збільшити свою загальну виручку (total revenue) на 304 %.

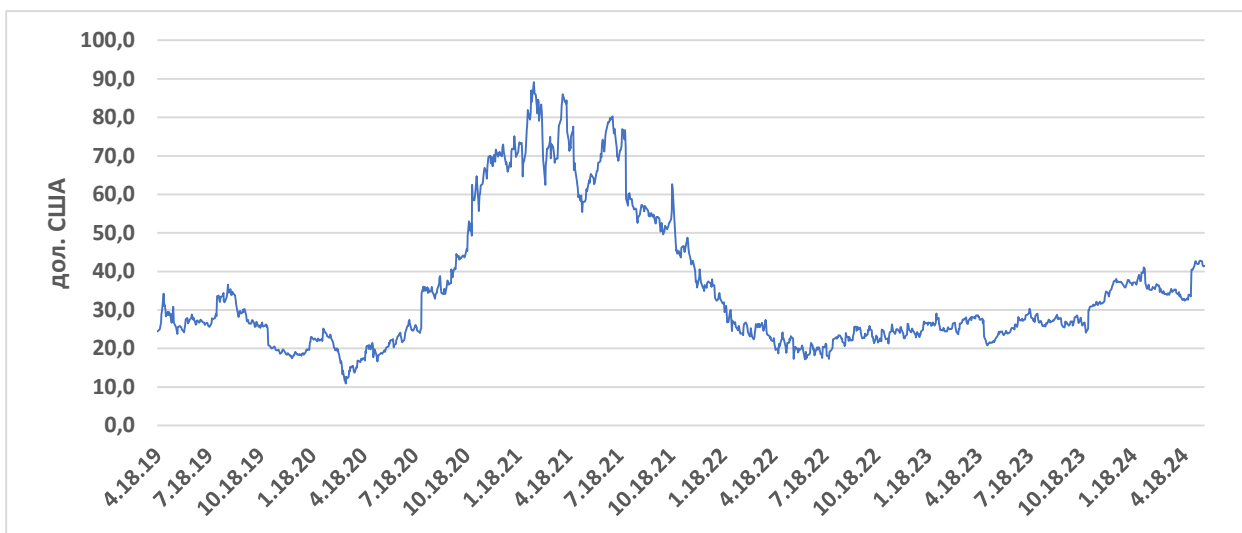

Рисунок 2.2 – Динаміка ціни акції Pinterest Inc. (дол. США) за 18.04.2019-

Джерело: складено на основі [22]

Отже, IPO компанії Pinterest було успішним і принесло значні кошти для подальшого розвитку та реалізації своїх стратегічних планів. Компанія продовжує розвиватися на фондовому ринку, привертаючи увагу нових інвесторів.

2.2 Оцінка фінансового стану компанії Pinterest Inc. після процесу проведення IPO

P

i

n

t Із зазначених вище даних можна стверджувати, що вихід на біржу пройшов успішно. Але, щоб зрозуміти як IPO вплинуло на компанію зсередини, потрібно зробити повний фінансовий аналіз.

e Тож у цьому підрозділі я проаналізую фінансовий стан Pinterest Inc. за період з 2018 по 2023 рр. Аналіз базуватиметься на основних статтях фінансової звітності: звіті про прибутки та збитки, балансі, звіті про рух грошових коштів.

I Розпочнемо аналіз із звіту про доходи та витрати (див. табл. 2.2).

n Таблиця 2.2 – Звіт про доходи та витрати компанії Pinterest Inc. (тис. дол. США) за 2018-2023 рр.

Показник, тис. дол. США	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Виручка	755932	1142761	1692658	2578027	2802574	3055071
Собівартість реалізованої продукції	241584	358903	449358	529320	678597	688760
Операційні витрати	589069	2172724	1385804	1722520	2225654	2491989
Операційний прибуток			-142504	326187	-101677	125678
Чистий прибуток	-62974	-1361371	-128323	316438	-96043	-35610
EBITDA	39003	16708	30504	814369	441935	1083463

Джерело: складено на основі [10, 21, 22, 23, 24]
Компанія продала 75 млн. акції за ціною 19 доларів.

Загальної виручка компанії (Total Revenue)– це сума всіх доходів, які компанія отримує. Сюди входить дохід від операційної діяльності, тобто дохід від продажу всіх своїх товарів та послуг, а також дохід від інших видів діяльності, які здійснює компанія. Тобто це всі гроші, які заробляє компанія.

На рис. 2.3 показано динаміку загальної виручки компанії після ІРО. Можна помітити, що вона значно зросла, перевищивши у 2023 році показник в 3 млрд. доларів США. Особливу різку зміну можна побачити у 2021 році.

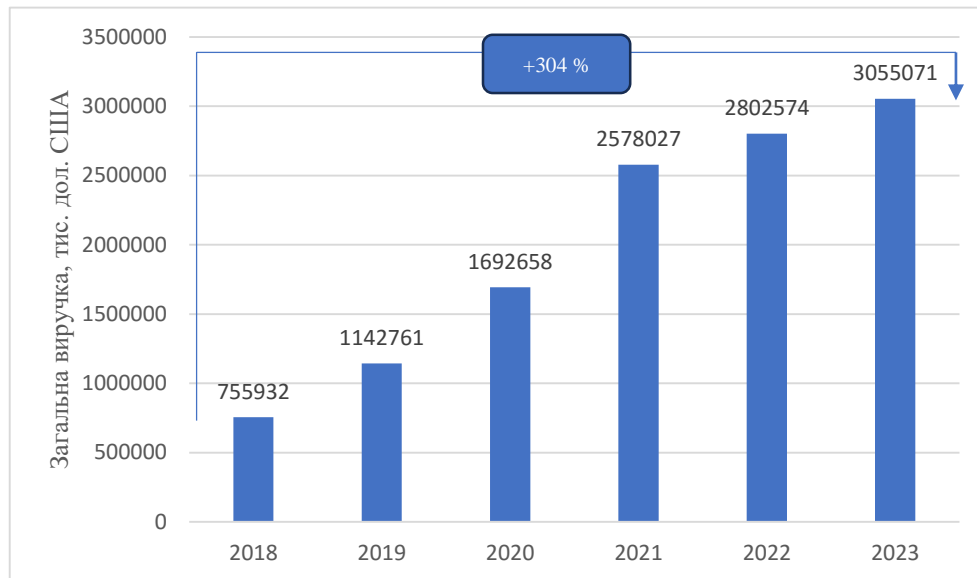

Рисунок 2.3 – Динаміка загальної виручки (Total Revenue), (тис. дол. США) за

Джерело: складено на основі [10,21,22,23,24]

Загалом у 2019 році приріст загальної виручки склав 51%, у 2020 р. - 48%, 2021 р. – 52%, у 2022 р. – 9%, 2023 р. – 9%, що можна переглянути у табл. 2.3. Якщо порівнювати показники 2018 року та 2023, то загальний приріст виручки збільшився на 304% (див. рис. 2.3).

Таблиця 2.3. – Темпи приросту загальної виручки (тис. дол. США) за 2018-2023 рр.

Рік	Загальна виручка, тис. дол. США	Приріст, %
2018	755932	-
2019	1142761	51
2020	1692658	48
2021	2578027	52
2022	2802574	9
2023	3055071	9

Джерело: складено на основі [10,21,22,23,24]

Збільшення собівартості реалізованої продукції та операційних витрат відображає зростання масштабів діяльності компанії. Операційний та чистий

прибуток стали позитивними у 2021 році, надалі набули дещо від'ємних значень, але загалом рухаються у позитивному напрямку, що свідчить про поступове покращення фінансової стійкості.

За результатами показника чистого прибутку, можна стверджувати, що компанія Pinterest ще на етапі розвитку, вона має хороші показники, які з кожним роком покращуються. Компанія оптимізує свої витрати, щоб принести найкращий результат, але витративши для цього найменше, як це можливо, коштів.

Також дуже важливим показником є EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization). Це показник, який показує чистий прибуток (збиток), скоригований таким чином, щоб виключити витрати на амортизацію, витрати на компенсацію акцій, процентний дохід (витрати), чистий, інший дохід (витрати), податки на прибуток, витрати на реструктуризацію та негрошові благодійні внески. Як бачимо з рис. 2.4 цей показник дуже гарно виріс з 2019 року, коли компанія здійснила IPO [10, 21, 22, 23, 24].

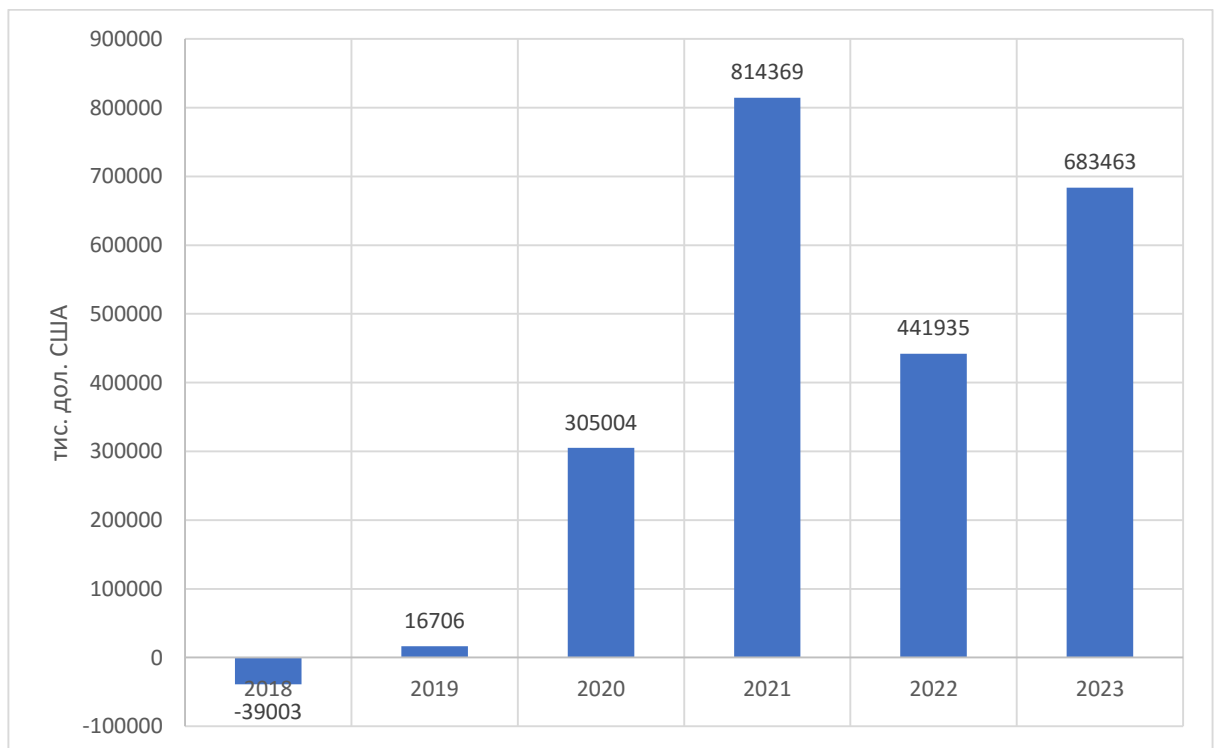

Рисунок 2.4 – Динаміка EBITDA 2018-2023 рр., (тис. дол. США)

Джерело: складено на основі [10, 21, 22, 23, 24]

Далі, щоб проаналізувати фінансову стійкість компанії, слід розглянути її баланс активів та пасивів (Balance Sheet), див. табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Баланс компанії Pinterest Inc. (тис. дол. США) за 2018-2023 рр.

Показник, тис. дол. США	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Усі активи	1152731	2393317	2609459	3537238	3862730	3594405
Оборотні активи	889352	2067234	2357541	3181563	3454677	3338559
Грошові кошти та їх еквіваленти	122509	649666	669230	1419630	1611063	1361936
Дебіторська заборгованість	221932	316367	563733	653355	681532	763159
Інші оборотні активи	544911	1101201	1124578	1108578	1162082	1213464
Необоротні активи	263379	326083	251918	355675	408053	255846
Основні засоби	81512	91992	69375	53401	59575	32225
Нематеріальні активи	14071	14576	13562	61115	124822	117462
Інші необоротні активи	167796	219515	168981	241159	223656	106159
Усі зобов'язання	281895	369612	367088	498495	581076	503725
Поточні зобов'язання	108427	176157	204831	259806	380531	317090
Кредиторська заборгованість	22169	34334	49491	17675	87920	79058
Витрати майбутніх періодів та інші поточні зобов'язання	86258	141823	155340	242131	292611	238032
Довгострокові позики	-	-	139 321	209181	178694	160616
Інші довгострокові зобов'язання	173468	193455	22 936	29 508	21 851	26 019
Усі довгострокові зобов'язання	173468	141823	162 257	238 689	200 545	186 635
Загальний акціонерний капітал	-594563	2023705	2242371	3038743	3281654	3090680

Джерело: складено на основі [10,21,22,23,24]

Активи. Усі активи компанії перевищують усі зобов'язання компанії, що є дуже позитивним показником. З 2018 року по 2023 рік активи дуже гарно вирости, що свідчить про розвиток. Також Pinterest Inc. має дуже багато оборотних активів, за рахунок специфіки своєї діяльності, оскільки вона надає послуги онлайн, тому не має

багато необоротних активів, таких як обладнання, склади, а до нерухомості можуть входити зазвичай офіси.

Грошові еквіваленти значно зросли після IPO у 2019 році і залишаються на хорошому рівні, завдяки залученим коштам та подальшому зростанню виручки. Дебіторська заборгованість та інші оборотні активи збільшились разом із зростанням доходів, що свідчить про розширення клієнтської бази та зростання рекламних контрактів. Необоротні активи також зросли, включаючи основні засоби та нематеріальні активи, такі як інтелектуальна власність, також зростали внаслідок інвестицій у технології та інфраструктуру.

Зобов'язання. Поточні зобов'язання, включаючи кредиторську заборгованість, збільшились у зв'язку з розширенням операційної діяльності. Довгострокові зобов'язання зросли, але не стрімко, що свідчить про обмежений підхід компанії до довгострокового боргового навантаження.

Дуже позитивним показником є те, що готівки та грошових еквівалентів більше ніж поточних зобов'язань, що свідчить про те, що у випадку кризи, у компанії вистачить ліквідних активів для їх покриття.

Акціонерний капітал значно зріс після IPO, перетнувши межу в 3 млрд. доларів США, відображаючи успішне залучення коштів.

Далі проаналізуємо звіт про рух грошових потоків (Cash Flow) у табл. 2.5.

Таблиця 2.5 – Звіт про рух грошових потоків (тис дол. США) за 2018-2023 рр.

Показник, тис. дол. США	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Грошовий потік з операційної діяльності	-60369	657	28826	752907	469202	612961
Грошовий потік від інвестиційної діяльності	114063	-586501	-47623	-25858	-128245	-36993
Грошовий потік від фінансової діяльності	-2216	1128198	19638	22162	-148927	-826763

Джерело: складено на основі [10, 21, 22, 23, 24]

Грошові потоки від операційної діяльності складаються з чистого прибутку (збитку), скоригованого з урахуванням певних безготівкових статей узгодження, таких як компенсаційні витрати на основі акцій, знос та амортизація, безготівкові благодійні внески та зміни операційних активах і зобов'язаннях.

Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності, зросли на 61,0 мільйон доларів США за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, порівняно з роком, що закінчився 31 грудня 2018 року, головним чином через зменшення чистого збитку після коригування статей безготівкової звітності; у 2020 році порівняно з 2019 - зросли на 28,2 мільйона доларів США через зменшення чистого збитку після коригування статей безготівкової звітності, компенсованих збільшенням дебіторської заборгованості; у 2022 порівняно з 2021- зменшилися на 283,7 мільйона доларів США через зменшення чистого прибутку (збитку), компенсованого збільшенням сум дебіторської заборгованості; у 2023 порівняно з 2022 - зросли на 143,8 мільйона доларів США через зменшення чистого прибутку (збитку) після коригування статей звітності, компенсованого збільшенням зборів дебіторської заборгованості.

Грошові потоки від інвестиційної діяльності складаються з капітальних витрат на покращення нових та існуючих офісних приміщень. Компанія також активно керує операційними залишками готівки та їх еквівалентами та інвестує надлишок готівки в короткотермінові ринкові цінні папери, продажі та строки погашення яких використовує для фінансування поточних потреб у оборотному капіталі.

Грошові потоки від фінансової діяльності складаються з чистих надходжень від IPO, викупу звичайних акцій класу А, податкових утримань при випуску RSU та надходжень від реалізації опціонів на акції.

Отже, чистий грошовий потік від операційної діяльності став позитивним у 2019 році й продовжував зростати, що свідчить про покращення операційної ефективності. Інвестиційна діяльність стала від'ємною через активні інвестиції в розвиток. Фінансова діяльність показала значний приплив грошових коштів у 2019 році завдяки IPO, а також у наступні роки через подальше залучення капіталу.

Отже, після IPO компанія Pinterest Inc. продемонструвала значне покращення основних фінансових показників, зокрема зростання доходів та покращення грошових потоків. Компанія активно інвестувала у розвиток технологій та розширення бізнесу, що відобразилось у збільшенні активів.

РОЗДІЛ 3. РИЗИКИ ТА ПЕРЕВАГИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОЦЕСОМ ІРО, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НА ФОНДОВИХ БІРЖАХ СВІТУ

.1 Переваги та недоліки ІРО для компаній та їх власників

Первинне розміщення акцій (ІРО) є важливим стратегічним кроком для будь-якої компанії, яка прагне залучити додатковий капітал та підвищити свою видимість на ринку. Хоча ІРО надає численні переваги, цей процес також пов'язаний з низкою викликів та ризиків. У цьому підрозділі розглянемо та проаналізуємо основні переваги та недоліки ІРО для компаній та її власників.

Основною метою ІРО є залучення капіталу для бізнесу, але є ще й інші переваги, заради яких компанія ризикує дуже багатьма чинниками. Вийшовши на публічний ринок, компанія отримує інвестиції від усієї інвестуючої громадськості для залучення капіталу, водночас диверсифікуючи свої ризики щодо економічної безпеки за рахунок перенесення у міжнародну площину адміністративних і політичних ризиків та ризиків країни [25, с. 551]. Публічний статус забезпечує відсутність боргового тягаря та можливість залучення довгострокового капіталу, тобто компанія не тільки не повинна повертати залучені кошти, а має можливість вільно розпоряджатися ними. До того ж, ІРО дозволяє залучити широку базу акціонерів, включаючи інституційних та приватних інвесторів, що сприяє додатковій диверсифікації. Публічна компанія може в майбутньому залучити додаткові кошти за допомогою вторинних пропозицій, оскільки вона вже має доступ до публічних ринків через ІРО.

Також публічні компанії можуть використовувати акції для оплати при злиттях та поглинаннях, або ж для мотивації співробітників через опціони, що є значною перевагою.

Також не варто забувати, що вихід компанії на фондовий ринок підвищує її престиж та репутацію, а публічний статус підвищує її авторитет та довіру з боку клієнтів, партнерів, інвесторів. Зростає увага з боку медіа, публічна компанія привертає все більше уваги з боку ЗМІ, що може позитивно вплинути на бренд та маркетинг. Після виходу на біржу акції компанії стають ліквідними, що спрощує їх купівлю та продаж, роблячи інвестиції більш привабливими для інвесторів. Компанії можуть брати участь в індексах, що додатково підвищує привабливість компанії для інвесторів та збільшує попит на акції.

Успішне IPO може значно підвищити ринкову вартість компанії, збільшуючи її капіталізацію, що позитивно впливає на ціну акцій. Компанії, що пройшли через IPO, часто стають більш конкурентоспроможними завдяки додатковим ресурсам і підвищенню довіри з боку ринку. Залучення додаткових ресурсів після IPO стимулює загальне зростання компанії, сприяючи розширенню бізнесу та підвищенню прибутковості, дає можливість для більш довгострокового стратегічного планування та реалізації масштабних проєктів. Залучені ресурси можуть бути використані для розширення ринкової частки через агресивну маркетингову стратегію та інновації. IPO стимулює компанію до вдосконалення системи корпоративного управління та підвищення прозорості. Також публічні компанії можуть залучити та утримати кращий менеджмент та кваліфікованих працівників, завдяки своїй упізнаваності та відомості. Компанія, яка здійснила IPO має більше можливостей для укладання стратегічних партнерств та альянсів, що також сприяють розвитку компанії та забезпечують можливість швидкого прибутку.

Публічний статус відкриває компанії нові можливості для залучення капіталу, включаючи кредитування. підвищена прозорість, необхідна для щоквартальної звітності зазвичай може допомогти компанії отримати вигідніші умови для

кредитування у порівнянні з приватною компанією. Це забезпечує кредиторам доступ до детальної та прозорої інформації про фінансовий стан компанії, що підвищує довіру до її кредитоспроможності. Публічні компанії часто мають кредитні рейтинги від провідних рейтингових агенств, (наприклад, S&P, Moody's, Fitch), що полегшує банкам та іншим кредиторам оцінку ризику й прийняття рішень про надання кредитів.

Публічні компанії мають доступ до широкого спектру кредитних продуктів, включаючи банківські кредити, облігаційні позики, комерційні папери та інші фінансові інструменти. Це дозволяє обирати найбільш вигідніші умови кредитування. Завдяки публічному статусу, компанії можуть залучати кредити не тільки на внутрішньому, але й на міжнародних ринках, що відкриває доступ до більш дешевих та вигідних умов кредитування.

Компанії, що стали публічними, часто отримують кредити за нижчими відсотковими ставками у порівнянні з приватними компаніями, завдяки вищій прозорості та довірі з боку кредиторів. Це дозволяє знизити вартість залученого капіталу та підвищити рентабельність інвестицій. Також статус публічності дає можливість залучати кредити на різні строки погашення, від короткострокових до довгострокових. Це дозволяє компанії більш гнучко планувати свої фінансові потреби та стратегії зростання. Завдяки високій ліквідності та довірі на ринку, публічні компанії легше рефінансувати існуючі кредити, знижуючи вартість обслуговування боргу та покращуючи фінансові показники.

Отже, IPO надає компаніям та їх власникам широкий спектр переваг, включаючи залучення значного капіталу, підвищення ліквідності акцій, вигідні умови кредитування, покращення репутації та розширення ринкових можливостей. Однак, процес IPO вимагає ретельної підготовки та зваженого підходу до управління новими викликами. Тож на цьому шляху компанії можуть зіткнутися з низкою ризиків та недоліків, що супроводжують процес виходу на публічний ринок. Їх можна умовно поділити на фінансові, управлінські, стратегічні, ринкові, макроекономічні. До фінансових недоліків можна віднести такі:

ІРО є дорогим, процес підготовки потребує значних фінансових витрат на оплату послуг інвестиційних банків, юридичних і аудиторських фірм; витрати на утримання публічної компанії є постійними, і, як правило, не пов'язані з іншими витратами на ведення бізнесу; витрати на маркетинг та PR, публічні компанії повинні витрачати значні кошти на маркетинг та PR, щоб підтримувати позитивний імідж на ринку; виникають значні юридичні, бухгалтерські та маркетингові витрати, багато з яких стають постійними.

Також ІРО супроводжується численними управлінськими ризиками, які можуть в подальшому вплинути на фінансову стабільність та довгостроковий успіх компанії. Процес ІРО дуже складний, вимагає значних зусиль з боку керівництва, що може відволікати від основної діяльності. Постійні коливання ціни на ринку відволікають увагу керівництва, не завжди попит відображає реальні фінансові результати компанії. У додаток до цього, публічні компанії змушені приймати рішення на основі короткострокових фінансових результатів, що може негативно вплинути на довгострокову стратегію. Компанії часто повинні враховувати інтереси акціонерів при прийнятті стратегічних рішень, що може обмежувати їх гнучкість. Публічна пропозиція надає власникам акцій право голосу через раду директорів, таким чином відповідається розмивання власності, часткова втрата контролю, що може зменшити контроль засновників та керівників компанії над її діяльністю.

Публічні компанії постійно знаходяться під наглядом з боку інвесторів, аналітиків, ЗМІ, що може обмежувати свободу керівництва. Компанії завжди потрібно відповідати очікуванням аналітиків та інвесторів, досягати високих показників, часто нехтуючи своїми цінностями та планами. Тому тиск з боку інвесторів завжди переслідує публічні компанії, тому що вони хочуть завжди шалених неприродних прибутків будь-якою ціною. Також компанії повинні впроваджувати та підтримувати системи внутрішнього контролю, що збільшує адміністративне навантаження. Після

інсайдерських угод, установлюються жорсткі обмеження, адже всі новини, зміни, всю інформацію повинні знати маленькі інвестори, а отже, це повинно публікуватися на широкий загал. Тож з рештою, збільшення кількості акціонерів може спричинити конфлікт інтересів серед різних груп інвесторів. До того ж, публічні компанії можуть бути більш вразливими до судових позовів з боку акціонерів та інших зацікавлених сторін. Також вони можуть стати об'єктом ворожого поглинання, оскільки їх акції відкриті для купівлі на ринку, що вигідно для тих же зацікавлених сторін.

Публічні компанії повинні розкрити фінансову, бухгалтерську, податкову та іншу ділову інформацію. Під час цих розкриттів, ймовірно, що доведеться відкрито розкрити секрети та ділові методи, які можуть допомогти конкурентам; підвищення регуляторних вимог, після IPO компанія повинна дотримуватись суворих вимог з боку регуляторних органів, що включає регулярну звітність та аудит.

При виході компанії на публічний фондовий ринок, її можуть також переслідувати ринкові ризики, спричиненні попитом, очікуваннями та маніпуляціями з боку великих інвесторів. Серед них можна виділити наступні:

ризик зниження ціни акції, якщо компанія не виправдовує очікувань інвесторів, ціна її акцій може суттєво знизитись, що негативно вплине на капіталізацію;

вплив ринкових умов, ціна акцій компанії може сильно залежати від загальних ринкових умов, що створює додаткові ризики;

ризик маніпуляцій на ринку, ціна акцій може піддаватися маніпуляціям з боку великих інвесторів або інших учасників ринку;

компанії повинні постійно відповідати ринковим очікуванням, що може бути важким завданням у змінному ринковому середовищі.

Дуже гострим є ризик макроекономічних змін, оскільки зміни в макроекономічній ситуації, такі як рецесія або інфляція, можуть негативно вплинути на фінансовий стан публічної компанії у першу чергу.

Отже, IPO хоч і приносить компаніям численні переваги, але також супроводжується значними недоліками та ризиками. Компанії повинні ретельно

зважити ці фактори перед прийняттям рішення про вихід на біржу. Дотримання вимог регуляторів, підвищений тиск з боку інвесторів та значні витрати на підтримку публічного статусу – усе це суттєво може вплинути на діяльність компанії та її довгострокову стратегію.

3.2 Перспективи розвитку ринку IPO на фондових біржах світу

Ринок первинного розміщення акцій (IPO) відіграє ключову роль у розвитку світової економіки, забезпечуючи компанії капіталом для розширення та інновацій. Останні роки були позначені значними змінами в економічному середовищі: повномасштабне вторгнення Росії в Україну, військові події на Близькому сході, вибори у США, технологіями та регулюванням, що впливає на динаміку IPO.

Тож перспективи ринку IPO залежать від багатьох факторів: зростання технологічного сектору.

- Інновації та стартапи. Технологічний сектор продовжує залишатися однією з основних рушійних сил ринку IPO. Зростання числа стартапів і розвиток нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн та інші фінансові технології, створюють нові можливості для інвесторів та компаній.

- Діджиталізація процесів. Впровадження цифрових технологій у процеси підготовки та проведення IPO спрощує цей процес, знижуючи витрати та підвищуючи прозорість.

міни у регулюванні.

- Лібералізація ринків. Уряди багатьох країн прагнуть лібералізувати свої ринки для залучення іноземних інвестицій. Це створює сприятливі умови для зростання кількості IPO.

- Підвищення вимог до прозорості. З одного боку, посилення регуляторних вимог до прозорості та звітності публічних компаній може збільшити витрати на проведення IPO, але водночас підвищити довіру інвесторів.

егіональна диверсифікація.

- Азіатські ринки. Азія, зокрема Китай та Індія, демонструє стрімке зростання кількості IPO, завдяки розширенню місцевих фондових бірж і збільшенню кількості компаній, що виходять на міжнародні ринки.

- Розвиток бірж у країнах, що розвиваються. Країни, що розвиваються, активніше залучають капітал через IPO, що сприяє розвитку місцевих фондових ринків та економік.

інституційні зміни.

- Поява нових типів інвесторів. Збільшення числа інституційних інвесторів, таких як пенсійні фонди, хедж-фонди та приватні інституційні фонди, підвищує попит на IPO.

- Зростання ролі роздрібних інвесторів. Розширення доступу роздрібних інвесторів до ринків капіталу через онлайн-платформи сприяє збільшенню обсягів інвестицій у нові компанії.

економічні та політичні фактори.

- Економічне зростання. Стабільне економічне зростання створює сприятливі умови для розвитку ринку IPO, оскільки компанії прагнуть залучити капітал для розширення своєї діяльності.

- Політична стабільність у країнах з розвинутими ринками капіталу сприяє зростанню кількості IPO, оскільки інвестори відчують менші ризики.

вплив глобальних трендів.

- Екологічні та соціальні інвестиції. Зростаючий інтерес до економічних, соціальних та управлінських критеріїв стимулює розвиток ринку IPO компаній, які відповідають цим вимогам.

- Діджиталізація економіки. Трансформація традиційних галузей економіки завдяки діджиталізації відкриває нові можливості для компаній, що планують провести IPO.

Останні 2 роки були відносно спокійними для ринку IPO. А ось 2021 рік був доволі вдалий для глобального ринку. За даними звіту аудиторської компанії EY, у 2021 році було завершено 2388 угод з прибутком в 453,3 млрд. дол. США [27]. Можна стверджувати, що 2021 рік став найактивнішим роком для IPO за останні 20 років.

Від 2022 року очікувалось, що він стане ще активнішим, ніж 2021 рік та встановить нові рекорди. Але повномасштабне вторгнення Росії в Україну спричинило високу волатильність ринку, зростання процентних ставок, підвищення інфляції, через що інвестори відмовилися від підтримки первинних публічних розміщень, що призвело до різкого зниження котирувань на ринку.

За даними Refinitiv, 2022 рік є найгіршим для лістингу в США з 2009 року, оскільки IPO залучили лише близько 5 мільярдів доларів США за перші 7 місяців року, що на 96% менше, ніж за аналогічний період 2021 року [28]. Це відповідає тенденції року, коли компанії та інвестори, які вийшли на IPO, зіткнулися з дедалі більшими макроекономічними проблемами, ринковою невизначеністю, зростанням волатильності та падінням світових цін на акції.

2023 рік був також відносно тихим для глобального ринку IPO, з певними яскравими точками в таких регіонах як Близький Схід, Індія та Індонезія [29]. Однак аналітики очікують відновлення активності ринку IPO у 2024 році завдяки стабілізації макроекономічної ситуації, зростанню індексів акцій та накопиченому попиту на виходу на біржу [30].

Перспективи розвитку у 2024 році.

економічна стабільність та зростання інвестицій. Поліпшення економічних показників, таких як зростання ВВП, рівень зайнятості та споживчі витрати, сприяють

здоровому економічному середовищу, що позитивно вплине на ринок акцій та IPO доступ компаній до капіталу, що сприятиме зростанню ринку IPO [30].

овернення до прибуткових бізнес-моделей. Після періоду, коли ринок був захоплений високими технологіями та гіперзростанням, інвестори зараз зосереджуються на компаніях з реальною прибутковістю та комерційною життєздатністю. Очікується, що такі компанії як Reddit, Klarna та інші, стануть головними гравцями на ринку IPO у 2024 році [30, 31].

еополітична стабільність. Політична стабільність та передбачуваність урядових політик позитивно впливають на впевненість інвесторів. Наприклад, в Індії очікується продовження активності на ринку IPO завдяки стабільному економічному зростанню та геополітичним змінам, що сприяють розвитку ринків капіталу [30].

ехнологічний сектор та інновації. Технологічний сектор продовжує лідирувати за обсягами IPO, залучаючи найбільші інвестиції. Очікується, що компанії з таких галузей, як кібербезпека, цифрові активи, криптовалюти та штучний інтелект, активно виходитимуть на біржу у 2024 році [29, 31].

нституційні інвестиції. Збільшення участі інституційних інвесторів, таких як взаємні та пенсійні фонди, вказує на зростання впевненості в ринку та сприяє зростанню IPO. Активність на ринку вторинного розміщення акцій також демонструє, що інвестори готові підтримати якісні бізнеси, що є хорошим передвісником для відновлення ринку

Виклики та ризики

еополітичні невизначеності. Поточні геополітичні події, такі як війна в Україні, конфлікт між Ізраїлем і ХАМАСом у секторі Газа та напади хуситів на судна у Чорному морі, що призвело до перебоїв у постачанні товарів з Азії до Європи, можуть вплинути на глобальний ринок IPO, створюючи непередбачувані ризики для інвесторів та компаній [31, 32].

кономічні коливання. Коливання інфляції та відсоткових ставок можуть впливати на

вартість капіталу та загальну економічну стабільність, що ускладнює планування IPO

бмежені вікна для IPO. Зважаючи на непередбачуваність ринку, вікна для проведення IPO можуть швидко відкриватися та закриватися, що вимагає від компаній готовності до швидких дій та гнучкості у плануванні [29].

Отже, ринок IPO продовжує еволюціонувати під впливом технологічних, регуляторних, економічних та соціальних змін. Перспективи цього ринку залишаються позитивними, зокрема завдяки зростанню технологічного сектору, регіональній диверсифікації та підвищенню інтересу з боку інвесторів. Проте компанії, що планують провести IPO, повинні бути готові до викликів, пов'язаних макроекономічними змінами, геополітичною невизначеністю та відповідності регуляторним стандартам.

ВИСНОВКИ

Первинне публічне розміщення (IPO) є процесом, під час якого приватна компанія пропонує свої акції для продажу широкому загалу на фондовій біржі вперше. Цей крок дозволяє компанії залучити значний капітал для подальшого розвитку та розширення бізнесу. Особливості проведення IPO включають комплексну підготовку фінансової звітності, залучення андеррайтерів, визначення ціни акцій та проведення роад-шоу для потенційних інвесторів. Компанія повинна відповідати вимогам регуляторних органів, а також забезпечити прозорість і надійність фінансової інформації. Важливою складовою процесу є оцінка ринкових умов та вибір оптимального часу для проведення IPO, що може суттєво вплинути на успіх розміщення.

Правове регулювання IPO включає комплекс нормативно-правових актів, які регулюють процес підготовки та проведення публічного розміщення акцій. У світі існують різні підходи до регулювання IPO, залежно від юрисдикції. Наприклад, у США основним регулятором є Комісія з цінних паперів та бірж (SEC), яка встановлює строгі вимоги до розкриття інформації та фінансової звітності. В Україні регулювання IPO здійснюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), яка також висуває вимоги до прозорості та звітності компаній, що планують вихід на біржу. Дотримання цих регуляторних вимог є критично важливим для забезпечення довіри інвесторів та успішного розміщення акцій.

Рішення про проведення IPO залежить від багатьох факторів, які впливають на готовність компанії та її перспективи на ринку. Серед основних факторів можна виділити фінансову стабільність компанії, її ринкову позицію, потенціал зростання та прибутковість. Крім того, важливим аспектом є макроекономічні умови, включаючи стабільність фінансових ринків, рівень інвестиційної активності та загальний економічний клімат. Інші важливі фактори включають наявність конкурентів на

ринку, готовність менеджменту до публічного розкриття інформації та здатність компанії залучити досвідчених андеррайтерів для підтримки процесу IPO.

Компанія Pinterest Inc. успішно провела своє IPO у квітні 2019 року, що стало значущою подією на ринку технологічних компаній. Підготовка до IPO включала ретельний аналіз фінансової діяльності, активну комунікацію з потенційними інвесторами та залучення провідних андеррайтерів. Pinterest вміло скористалася своїми сильними сторонами, такими як значна база користувачів та інноваційна платформа для візуального пошуку. Вартість акцій компанії на момент розміщення становила \$19 за акцію, що перевищило очікування ринку. Успішний вихід на біржу дозволив Pinterest залучити значний капітал для подальшого розвитку та інвестицій у нові технології.

Після проведення IPO фінансовий стан компанії Pinterest Inc. зазнав позитивних змін, що відобразилося у зростанні її ринкової капіталізації та покращенні фінансових показників. Компанія отримала значні інвестиційні ресурси, які були спрямовані на розширення продуктового портфеля, розвиток міжнародного бізнесу та підвищення ефективності маркетингових кампаній. Зростання доходів Pinterest після IPO свідчить про успішність стратегії компанії та її здатність залучати нових користувачів та рекламодавців. Проте, поряд з позитивними результатами, компанія також зіткнулася з викликами, такими як необхідність підтримки високих темпів зростання та забезпечення рентабельності.

IPO надає компаніям можливість залучити значний капітал для розвитку, підвищити впізнаваність бренду та покращити корпоративну репутацію. Власники компаній отримують можливість монетизувати свої інвестиції та підвищити ліквідність акцій. Проте, разом з перевагами, IPO несе певні недоліки, включаючи значні витрати на підготовку та проведення розміщення, необхідність розкриття фінансової та корпоративної інформації, а також ризики, пов'язані з волатильністю фондового ринку. Крім того, компанія стає підконтрольною публічним акціонерам, що може обмежити автономію прийняття управлінських рішень.

Ринок IPO на світових фондових біржах має значний потенціал для подальшого розвитку, зважаючи на зростаючу потребу компаній у залученні капіталу та інтерес інвесторів до нових інвестиційних можливостей. Інновації у технологіях, зростання цифрової економіки та глобалізація фінансових ринків сприяють збільшенню кількості компаній, що прагнуть виходу на біржу. Водночас, регуляторні реформи, спрямовані на підвищення прозорості та захисту інвесторів, створюють сприятливі умови для проведення IPO. Очікується, що ринки Азії, зокрема Китаю та Індії, продовжать демонструвати високу активність у сфері IPO, а технологічні та біотехнологічні компанії залишатимуться лідерами за кількістю розміщень.

Виходячи з вищенаведеного, тенденції розвитку ринку IPO будуть продовжуватися, вдосконалюватися й популяризуватися у багатьох країнах не тільки з розвиненою економікою, а й з економікою, що розвивається. Адже IPO – це чудовий спосіб залучення капіталу для компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

озна В. О. Концепції проведення первинного публічного розміщення акцій на світових фондових біржах. Київ. Національний університет «Києво-могилянська академія».

2. Академія Іванни Антонюк «Freedom Capital». Воркбук з курсу з інвестицій.
<https://www.instagram.com/freedom.capital?igsh=MXJnZ2NpdzV4cGgxdQ==>.

Т

h

Г

Д

Б

У

В

Кон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Редакція від 01.01.2024. №738-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#n2033>.

Гітка Н. Є. IPO українських компаній на європейських фондових біржах. Теоритичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2012. Випуск 2, Том 1.

Шоколов М. В. Систематизація факторів, що впливають на вихід підприємств України

Б

П

В поправками через Р.Л. 117-263, введено в дію 23 грудня 2022 р. URL:

<https://www.govinfo.gov/contracts/pkg/COMPS-1884.pdf/COMPS-1884.pdf>. URL:

<https://www.govinfo.gov/contracts/pkg/COMPS-1884.pdf/COMPS-1884.pdf>.

Announces-Pricing-of-Initial-Public-Offering/default.aspx.

В

М

М

Р

eremy C. Owens, MarketWatch, Emily Bary. Pinterest prices IPO at \$19 a share, valuation

t

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

o

28. Старостенко, О.Є. Торшин. Первинне публічне розміщення акцій на Варшавській фондовій біржі: український погляд. Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2011. №1. С. 549–558.

28.

29. G

HYPERLINK

https://finance.yahoo.com/quote/PINS/financials?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9maW5hcmNlLnhaG9vLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAJ1QI_c1C15inix-

<https://www.wealthmanagement.com/equities/2024-ipo-market-trends-and-predictions>.

31. R

у 32. Євген Пилипець. Обережний оптимізм на ринку IPO: які перспективи для

б

і

з

н

е

е

у

е

і

с

н

у

р

і

в

g

у

t

В

θ

2

н

и

р

а

ц

і